

Stanowisko Związku Przedsiębiorców i Pracodawców ws. projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

1. Wyeliminowanie z rynku opakowań typu „slim” poprzez określenie w projekcie minimalnych wymiarów opakowań jednostkowych papierosów.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców zdecydowanie sprzeciwia się wprowadzeniu do ustawodawstwa polskiego kolejnej nadregulacji, która godzi w podstawowe prawa konsumentów i osłabia pozycję Polski jako czołowego producenta opakowań oraz papierosów typu „slim”.

Stanowczo podkreślamy, że opakowania typu „slim” nie są zakazane ani w Polsce, ani w Unii Europejskiej, ogromna większość krajów Unii Europejskiej nie kwestionuje legalności paczek typu slim. Dyrektywa Europejska 2014/40/UE nie określa minimalnych wymiarów opakowań jednostkowych.

Pismo Komisarza Vytenisa Andriukaitisa skierowane do Ministra Zdrowia Konstantego Radziwiłła z sierpnia 2017 roku, które Ministerstwo Zdrowia dołączyło do Oceny Skutków regulacji, nie jest dokumentem wiążącym i - jak wskazuje sam autor listu - „jedynym organem właściwym do interpretowania prawa Unii w sposób ostateczny i wiążący jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

Jak wynika z badań zrealizowanych przez Polską Izbę Handlu w listopadzie 2017 roku, w ocenie konsumentów umieszczanie papierosów typu „slim” w paczkach charakterystycznych dla papierosów o szerszej średnicy i tym samym pozbawienie konsumentów dostępu do podstawowej informacji umożliwiającej im zapoznanie się z cechami produktu jest wprowadzaniem konsumentów w błąd i należy do nieuczciwych praktyk handlowych. W praktyce przepisy te oznaczają, że połowa paczki będzie musiała być sztucznie wypełniana. Będzie to przykład kolejnego absurdu regulacyjnego, tym razem nie unijnego ale całkowicie polskiego który wygeneruje dodatkowe, nieuzasadnione koszty dla przedsiębiorców a konsumentów wprowadzi w błąd.

Produkcja papierosów typu slim to szczególnie polska specjalność, około 30% produkowanych na polski rynek papierosów to „slimy”, a wpływy do budżetu z tytułu akcyzy i VAT z papierosów typu „slim” stanowią aż 6,5 miliardów złotych.

Ponadto zwracamy uwagę, że podmioty branży tytoniowej przeszły w ostatnich dwóch latach przez skomplikowany i kosztowny proces dostosowania produkcji do wymagań określonych we wspomnianej ustawie i nadal zmagają się chociażby z wyzwaniami związanymi z wdrożeniem systemu Track and Trace. Wobec powyższego, w ocenie ZPP nie ma przesłanek i obowiązujących regulacji prawnych mówiących o konieczności wprowadzenia dalszych obciążeń wobec legalnych podmiotów działających w branży tytoniowej.

Wnioskujemy o usunięcie z ustawy zmieniającej całość zapisu art. 1 pkt 6 oraz 7.

2. Możliwość informowania o mniej szkodliwych wyrobach alternatywnych wobec papierosów tradycyjnych

Dostępne od kilku lat w Polsce elektroniczne papierosy oraz nowatorskie wyroby tytoniowe, choć nie są w pełni obojętne dla zdrowia, zmniejszają ryzyko zagrożenia wystąpienia chorób odtytoniowych w porównaniu do tradycyjnych wyrobów spalających tytoń, co związane jest z inną zasadą ich działania. Głównym czynnikiem

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl

chorobotwórczym w przypadku papierosów są substancje smoliste, które powstają w wyniku spalania tytoniu w wysokich temperaturach. Produkty alternatywne umożliwiają dostarczanie nikotyny, ale bez substancji smolistych, tlenku węgla oraz innych szkodliwych substancji znajdujących się w dymie tytoniowym. Wśród ekspertów do spraw zdrowia publicznego na świecie panuje dość szeroki konsensus, że nikotyna, mimo, że nie jest z pewnością substancją zdrową, nie jest sama w sobie przyczyną chorób odtytoniowych. Publikacje naukowe i badania realizowane przez autorytety z zakresu ochrony zdrowia publicznego wskazują też, że nowe wyroby nikotynowe i tytoniowe są wielokrotnie mniej szkodliwe niż wyroby tradycyjne. Na podstawie tych badań władze wielu krajów takich jak USA, Wielka Brytania, Włochy, Czechy czy Portugalia zrewidowały ostatnio własne polityki w tym zakresie. Uzasadnieniem tej zmiany był fakt, że produkty bezdymne takie jak podgrzewany tytoń i elektroniczne papierosy mają znaczący potencjał w zakresie ograniczania szkodliwości wyrobów tytoniowych.

Do kwestii związanych wyłącznie ze zdrowiem publicznym warto dodać również kwestie gospodarczo-ekonomiczne. Należy bezsprzecznie uznać, że rozwój tego typu gałęzi przemysłu, która dostarcza innowacyjne produkty oparte na technologiach za którymi stoją nie tylko patenty, ale również poważne badania naukowe, będzie korzystne dla całej polskiej gospodarki oraz setek przedsiębiorstw zaangażowanych w rozwój tego sektora.

W związku z powyższym postulujemy rewizję dotychczasowego podejścia Ministerstwa Zdrowia w tej sprawie, które nie tylko nie pozwala na realizację założonego celu regulacyjnego (tj. ochronę zdrowia publicznego), ale ma wręcz dokładnie odwrotny skutek, ograniczając dostęp konsumentom do mniej szkodliwych produktów i traktując palaczy papierosów tak samo jak użytkowników alternatywnych produktów. Obecne regulacje uniemożliwiają przekazywanie konsumentom informacji na temat nowych produktów, w tym wyników badań naukowych. Jak przedstawialiśmy w naszym stanowisku na temat polityki państwa w zakresie informowania o nowych produktach dostarczających nikotynę, **pożądane są zmiany legislacyjne, które skupią się na ochronie zdrowia publicznego, a więc umożliwią informowanie palaczy o alternatywnych produktach tytoniowych i nikotynowych, które zmniejszają ryzyko dla zdrowia w stosunku do papierosów.** Zmiany te powinny uwzględniać swobodę prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to szczególnie istotne biorąc pod uwagę skalę i wpływ sektora gospodarczego w ujęciu społecznym i ekonomicznym.

Wnosimy o dodanie do ustawy zmieniającej uzupełnienia treści art. 3 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych o następującym brzmieniu:

„W art. 3:

- w pkt. 6 kropkę zastępuje się średnikiem
- dodaje się po pkt. 6 pkt 7 w następującym brzmieniu:

„Umożliwienie przekazywania palaczom papierosów informacji o badaniach naukowych dotyczących mniej szkodliwych alternatyw wobec papierosów.”

Prosimy również o dodanie do ustawy zmieniającej uzupełnienie treści art. 8c ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych o następującym brzmieniu:

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl

"Art. 8c. 1. Dopuszcza się informowanie w miejscu sprzedaży o cechach odróżniających papierosy elektroniczne, nowatorskie wyroby tytoniowe bezdymne lub rekwizyty przeznaczone do ich użycia od papierosów.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, muszą być zawsze są zgodne z prawdą i nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd. Jeżeli informacje są związane ze potencjalnym zmniejszeniem ryzyka dla zdrowia tych produktów w porównaniu z papierosami lub można je interpretować jako sugerujące korzyści zdrowotne w porównaniu do papierosów, wówczas muszą być poparte odpowiednimi badaniami naukowymi przeprowadzonymi zgodnie z międzynarodowo uznanymi standardami takimi jak Dobre Praktyki Laboratoryjne, Dobre Praktyki Kliniczne lub inne metodologie zatwierdzone i przyjęte w formie wytycznych przez międzynarodowe organy, takie jak Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Międzynarodowa Konferencja ds. Harmonizacji.

3. Używanie alternatywnych wyrobów nikotynowych w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych

- Obecne przepisy dyskryminują małych przedsiębiorców zarządzających lokalami, w których wydzielenie odrębnego pomieszczenia na używanie elektronicznych papierosów i nowatorskich wyrobów tytoniowych nie jest możliwe. Celem projektowanych przepisów powinno być ograniczanie negatywnego wpływu dymu tytoniowego zarówno na samych palaczy jak i osoby trzecie, dlatego szersze umożliwienie korzystania z alternatywnych wyrobów bezdymnych ma potencjał redukcji szkód związanych z używaniem wyrobów tytoniowych. Dzisiejsze przepisy sprawiają, że *de facto* nawet użytkownicy produktów, które nie powodują palenia biernego, są zamykani w palarniach razem z palaczami papierosów. Powoduje to efekt odwrotny do zamierzonego, bo utrudnia użytkownikom elektronicznych papierosów i podgrzewanego tytoniu uniknięcie narażenia na dym tytoniowy. Jednocześnie podkreślamy, że sama Dyrektywa nie określa i nie harmonizuje przepisów dotyczących środowisk wolnych od dymu tytoniowego lub jakichkolwiek zakazów lub ograniczeń w zakresie używania papierosów elektronicznych i nowatorskich wyrobów tytoniowych w miejscach publicznych. Dlatego też apelujemy o umożliwienie właścicielom punktów gastronomiczno-rozrywkowych oraz hoteli autonomicznego decydowania o tym w jakim zakresie w tych miejscach można korzystać z elektronicznych papierosów oraz produktów tytoniowych bezdymnych.

Wnosimy o dodanie do ustawy zmieniającej nowej treści pkt. 4 w art. 5a ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych o następującym brzmieniu:

- „W art. 5a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

„Właściciel lub zarządzający zakładem pracy, lokalem gastronomiczno-rozrywkowym lub hotelem może wyłączyć te obiekty lub ich części spod zakazu określonego w art. 5 w odniesieniu do nowatorskich wyrobów tytoniowych bezdymnych lub papierosów elektronicznych.”

4. Nadregulacje w zakresie Track & Trace - wymóg łączenia niepowtarzalnych identyfikatorów z zabezpieczeniem

ZPP zwraca również uwagę, na zmiany w projekcie ustawy dotyczące systemu śledzenia i monitorowania wyrobów tytoniowych tzw. Track&Trace. Sprzeciw budzi zapis proponowany przez projektodawcę, który znacząco wykracza poza zakres dyrektywy tytoniowej oraz właściwych Rozporządzeń Wykonawczych UE.

W projekcie zwarty jest zapis, który nakłada na producentów wyrobów tytoniowych dodatkowy obowiązek łączenia niepowtarzalnych identyfikatorów z zabezpieczeniem (tj. znakiem akcyzy). Obecnie stosowane technologie produkcyjne nie posiadają takiej funkcjonalności i nie są przystosowane do wdrożenia takiego rozwiązania. Propozycja ta wiązałaby się również z koniecznością zamontowania na maszynach dodatkowych scannerów (na które fizycznie nie ma miejsca), a obowiązek sanowania banderoli wiązałby się z drastycznym obniżeniem wydajności produkcji.

W naszej ocenie wymóg ten jest niczym nieuzasadnioną, administracyjną nad regulacją, stanowiącą, sztuczny obowiązek, który nie przyniesie żadnych korzyści dla efektywności systemu Track and Trace.

Wnioskujemy o usunięcie tego zapisu i wdrożenie T&T w zakresie regulowanym przez Rozporządzenia Wykonawcze UE.

Wnosimy aby art. 1 ust. 9d przyjął następujące brzmienie:

Art. 17 Minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia:

1) Wyznaczy emitenta niepowtarzalnego identyfikatora,

2) określi sposób wydawania niepowtarzalnych identyfikatorów przez emitenta krajowego o którym mowa w art. 10a ust. 4a, oraz sposób elektronicznego udostępniania informacji o niepowtarzalnych identyfikatorach.

Cezary Kaźmierczak
Prezes

Marcin Nowacki
Wiceprezes

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesi: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki